

Sygn. akt III S 92/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Arkadia Wyraz - Wieczorek

Sędziowie: SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

SO Roman Troll

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2016 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przy udziale Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach, sygn. akt I C 743/15

postanawia:

oddalić skargę.

SSO Roman Troll SSO Arkadia Wyraz - Wieczorek SSO Magdalena Balion - Hajduk

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. domagała się stwierdzenia przewlekłości postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach pod sygn. akt I C 743/15, zasądzenia od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach kwoty 5 000 zł oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego i nakazanie zwrotu opłaty od skargi. W uzasadnieniu podała, że Sąd Rejonowy dopuścił się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy, albowiem nie dołożył należytej staranności w celu sprawnego, szybkiego przeprowadzenia postępowania. Skarżąca wskazała przy tym, iż Sąd wyznaczył trzy terminy rozpraw celem przeprowadzenia dowodów osobowych z zeznań dwóch świadków oraz przesłuchania strony pozwanej, a następnie otworzył zamkniętą rozprawę na nowo w celu zwrócenia się o udzielenie informacji do Naczelnika Urzędu Skarbowego oraz Sądu Okręgowego. Jednocześnie podniosła, że pismo zawierające wnioski o zwrócenie się do Naczelnika Urzędu Skarbowego zostało złożone przed pierwszą rozprawą, tymczasem Sąd Rejonowy uczynił zadość wnioskowi dopiero po upływie pół roku i przeprowadzeniu trzech rozpraw, co w sposób nieuzasadniony wydłużyło prowadzenie postępowania o kilka miesięcy.

Zawiadomiony o toczącym się postępowaniu Prezes Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach zgłosił swój udział w sprawie i przedstawiając przebieg postępowania, wniósł o nieuwzględnienie skargi wskazując, iż w sprawie nie doszło do przewlekłości postępowania, a podjęte czynności były niezbędne dla oceny stanu niewypłacalności dłużników.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Dnia 19 czerwca 2015r. do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach wpłynął pozew o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną wraz z wnioskiem o zabezpieczenie. Następnie, postanowieniem z 1 lipca 2015r. udzielono skarżącej zabezpieczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania oraz obciążania nieruchomości. W tym samym dniu, wyznaczono termin rozprawy na dzień 13 października 2015r. W dniu 31 lipca 2015r. do Sądu wpłynęła odpowiedź

na pozew. Z kolei 11 sierpnia 2015r. pełnomocnik skarżącej złożył wniosek o zaopatrzenie postanowienia z dnia 1 lipca 2015r. we wzmiankę o wykonalności na podstawie art. 743 § 2 k.p.c. Następnie na mocy zarządzenia z 3 września 2015r., doręczono pełnomocnikowi skarżącej odpis odpowiedzi na pozew oraz odpis postanowienia z 1 lipca 2015r. zaopatrzony we wzmiankę o wykonalności. W dniu 28 września 2015r. do Sądu wpłynął wniosek skarżącej o zwrócenie się do Komornika oraz Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. o udzielenie informacji na temat prowadzonych postępowań egzekucyjnych przeciwko dłużnikom. Na posiedzeniu jawnym dnia 13 października 2015r., Sąd postanowił dopuścić dowód z przesłuchania świadków oraz zwrócić się o nadesłanie akt egzekucyjnych, zaś rozpoznanie sprawy odroczył na dzień 22 grudnia 2015r. celem przesłuchania świadka. Następnie, dnia 22 grudnia 2015r. przesłuchano świadka oraz postanowiono zwrócić się do Komornika T. A. o nadesłanie akt o sygn. Km 3607/12 i ponaglić Komornika M. Z. o nadesłanie akt o sygn. Km 9849/12, z kolei rozpoznanie sprawy odroczone na dzień 8 marca 2016r. celem przesłuchania stron. Na posiedzeniu jawnym dnia 8 marca 2016r. Sąd postanowił dopuścić dowód z przesłuchania stron oraz dokumentów, zamknął rozprawę, zaś publikację wyroku odroczył na 21 marca 2016r. W dniu 21 marca 2016r. postanowiono zamkniętą rozprawę otworzyć na nowo, zwrócono się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. oraz Sądu Okręgowego w Gliwicach o udzielenie informacji dotyczących stanu postępowania. W tym celu, rozpoznanie sprawy odroczone na dzień 17 maja 2016r. W tym dniu, Sąd postanowił dopuścić dowód z uzupełniającego przesłuchania świadka oraz ponaglić Urząd Skarbowy w T. o udzielenie odpowiedzi w terminie 3 dni pod rygorem nałożenia grzywny. Z uwagi na to, rozpoznanie sprawy odroczone na dzień 8 czerwca 2016r.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004 r., Nr 179, poz. 1843), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w jej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Zgodnie natomiast z ust. 2 niniejszego przepisu, dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (...), uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W ugruntowanym orzecznictwie sądów powszechnych, Sądu Najwyższego jak i sądów administracyjnych przyjmuje się, że przewlekłość postępowania to nieuzasadnione żadną z okoliczności wymienionych w art. 2 ust. 2 ustawy z 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony (...) długotrwałe zaniechanie podejmowania czynności przez organ prowadzący postępowanie lub podejmowanie czynności nieefektywnych bądź pozornych. Zachodzi ona, gdy postępowanie jest długotrwałe i rozwlekłe, a trwa ponad konieczność podjęcia czynności niezbędnych do zakończenia sprawy, pozostających w związku przyczynowym z działaniem lub zaniechaniem organu. Innymi słowy, przewlekłość postępowania występuje, gdy zwłoka jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. Aby stwierdzić przewlekłość postępowania, konieczne jest ustalenie, że pomiędzy kolejnymi czynnościami występują długie, nieuzasadnione przerwy albo też pewne czynności nie są podejmowane w ogóle (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 roku, III SPP 14/11, Lex nr 10959151, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 07 kwietnia 2009 roku, II S 4/09, KZS 2009/5/42, postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 grudnia 2012 roku, II S 25/12, Lex nr 1254588, postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 listopada 2012 roku, II OPP 19/12, Lex nr 1240698).

Przedstawiony powyżej przebieg dotychczasowego postępowania o sygn. akt I C 743/15 prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach uzasadnia twierdzenie, iż w sprawie brak było podstaw do uznania, że doszło do przewlekłości postępowania w rozumieniu art. 2 ust. 2 powołanej ustawy. Wymaga bowiem podkreślenia, iż pojęcie „przewlekłości postępowania” każdorazowo musi być odnoszone do konkretnych realiów i trybu postępowania. W

świetle przepisów wymienionej wyżej ustawy, nie każde opóźnienie w podjęciu czynności mających na celu wydanie w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty albo czynności podjętych celem załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, może być utożsamiane z przewlekłością. Wskazać bowiem należy, że jedynie nadmierne odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego do wykonania określonych prac i procedur mogą być uznawane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 maja 2013 roku, III S 5/13, Lex nr 1322063).

Odnosząc te założenia do ustalonych okoliczności rozpoznawania sprawy przez Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach wskazać trzeba, że stosownie do wniosku skarżącej, dnia 13 października 2015r. Sąd postanowił zwrócić się o nadesłanie akt egzekucyjnych. Nadto, postanowił dopuścić dowód z przesłuchania świadków. Jednakże wskutek upływu czasu wyznaczonego na rozpoznanie sprawy, pojawiła się konieczność jej odroczenia na dzień 22 grudnia 2015r. W tym dniu, z uwagi na brak kompletnego nadesłania akt egzekucyjnych, Sąd postanowił zwrócić się o nie ponownie, z kolei rozpoznanie sprawy odroczył na dzień 8 marca 2016r. celem przesłuchania stron. Następnie, po przesłuchaniu dnia 8 marca 2016r. pozwanej oraz dopuszczeniu dowodów z dokumentów, Sąd postanowił odroczyć ogłoszenie wyroku na dzień 21 marca 2016r. Tego dnia postanowił zamkniętą rozprawę otworzyć na nowo oraz zwrócić się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. oraz Sądu Okręgowego w Gliwicach o udzielenie informacji dotyczących stanu postępowania, zaś rozpoznanie sprawy odroczyć na dzień 17 maja 2016r.

Analiza przebiegu postępowania w sprawie prowadzi do wniosku, że czynności podejmowane były bez zbędnej zwłoki. Mimo, iż ustosunkowanie się do żądania skarżącej w przedmiocie zwrócenia się do Naczelnika Urzędu Skarbowego o udzielenie informacji miało miejsce dopiero 21 marca 2016r. wskazania wymaga, że przed tą datą zostały podejmowane również inne czynności, które miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Ocena, czy doszło do przewlekłości postępowania nie może być dokonywana w oderwaniu od realiów i trybu postępowania. Nie można bowiem oczekiwać rozpoznawania pism i wniosków natychmiast po ich wniesieniu. Niezwłoczne rozstrzygnięcie sprawy nie jest możliwe ani ze względów organizacyjnych, ani nie byłoby rozsądne wobec konieczności zapoznania się sędziów z materiałami sprawy, czasu dla ich rozważenia i podjęcia decyzji, wreszcie - jej uzasadnienia (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 1 października 2008r., sygn. II S 6/08). Długotrwałość postępowania w niniejszej sprawie nie była zatem wynikiem opieszałego wykonywania czynności przez Sąd, lecz wynikała z przyczyn obiektywnych.

Z podanych przyczyn skargę należało uznać za nieuzasadnioną, co stosownie do regulacji art. 12 ust. 1 powołanej ustawy prowadziło do jej oddalenia.

SSO Roman Troll SSO Arkadia Wyraz - Wieczorek SSO Magdalena Balion - Hajduk